

Č.j. R 27/2003

V Brně dne 17. 12. 2003

V řízení o rozkladu, který proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 26. 8. 2003, č.j. S 138A/03-4515/03-ORP, o nepřiznání postavení účastníka řízení podle ustanovení § 21 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, podala společnost **OSINEK, a.s.**, se sídlem Ostrava – Vítkovice, Ruská 56, č.p. 397, PSČ 706 02, IČ 00 01 21 73, zastoupená na základě plné moci Mgr. Ing. Petrem Severou, LL.M., advokátem v advokátní kanceláři WEIL, GOTSHAL & MANGES, v.o.s., se sídlem Křížovnické náměstí 1, Praha 1, PSČ 110 00, jsem podle ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, na návrh zvláštní komise ustavené podle § 61 odst. 2 téhož zákona

r o z h o d l

takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 26. 8. 2003, č.j. S 138A/03-4515/03-ORP **m ě n í m** takto:

Společnosti **OSINEK, a.s.**, se sídlem Ostrava – Vítkovice, Ruská 56, č.p. 397, PSČ 706 02, IČ 00 01 21 73, se podle ustanovení § 21 odst. 1 věta druhá zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů,

p ř i z n á v á

postavení účastníka správního řízení č.j. S 138/03 zahájeného dne 18. 7. 2003 na základě návrhu společnosti **VYSOKÉ PECE Ostrava, a.s.**, se sídlem Ostrava-Kunčice, Vratimovská 142, IČ 25 35 29 54, ve věci určení podle § 11 odst. 3 téhož zákona.

O d ů v o d n ě n í

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) vydal dne 26. 8. 2003 rozhodnutí č.j. S 138A/03-4515/03-ORP, jímž rozhodl, že postavení účastníka správního

řízení č.j. S 138/03 zahájeného dne 18. 7. 2003 na základě návrhu společnosti VYSOKÉ PECE Ostrava, a.s., se sídlem Ostrava-Kunčice, Vratimovská 142, IČ 25352954 (dále jen „VPO“), ve věci určení podle § 11 odst. 3 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“ anebo „zákon o ochraně hospodářské soutěže“), se společností OSINEK, a.s., se sídlem Ostrava – Vítkovice, Ruská 56, č.p. 397, PSČ 706 02, IČ 00012173 (dále jen „společnost OSINEK“), nepřiznává.

Proti tomuto rozhodnutí podala společnost OSINEK rozklad, ve kterém namítá, že byla zkrácena na svých právech nezákonností a věcnou nesprávností napadeného rozhodnutí. Společnost OSINEK vyjádřila přesvědčení, že podmínka dotčenosti práv vyžadovaná ustanovením § 21 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže pro přiznání postavení účastníka řízení byla a je v tomto případě splněna, a uvádí, že s tímto tvrzením se v odůvodnění napadeného rozhodnutí ztotožnil i sám Úřad. Přesto Úřad společnosti OSINEK postavení účastníka ve správním řízení S 138/03 nepřiznal. Společnost OSINEK se domnívá, že Úřad užil svého správního uvážení nesprávně a nezákonně a vzhledem k okolnostem tohoto případu a účelu zákona mu mělo a má být postavení účastníka řízení přiznáno. Dle názoru společnosti OSINEK bylo podáním označeným jako „Odpověď na žádost o poskytnutí informací“ ze dne 14. 8. 2003 doloženo, že rozsah práv a povinností společnosti OSINEK, které mohou být rozhodnutím Úřadu o návrhu společnosti VPO podstatně dotčeny, je velmi široký. Nejedná se přitom o obecné subjektivní zájmy společnosti OSINEK, ale naopak o zcela specifická práva a povinnosti vyplývající z konkrétních vztahů mezi navrhovatelem a společností VPO.

Společnost OSINEK opakovaně uvedla, že na rozhodnutí Úřadu bude záviset, zda je povinna strpět postup společnosti VPO při uzavírání smluv o prodeji tekutého surového železa, zejména zda bude povinna akceptovat pro ni jednostranně nevýhodné podmínky stanovené společností VPO či podstatné omezení dodávek tekutého surového železa, pokud neakceptuje vyšší kupní ceny jednostranně stanovenou společností VPO, nebo zda bude oprávněna požadovat doložení oprávněnosti výše kupní ceny za tekuté surové železo, případně požadovat uzavření dohody o způsobu stanovení kupní ceny tekutého surového železa, který zajistí, že požadovaná kupní cena bude přiměřená hodnotě poskytovaného plnění. Společnost OSINEK dále poukazuje na nepřiměřený a jednostranně stanovený doplatek kupní ceny tekutého surového železa vymáhaný společností VPO, který vzhledem k vyšší konsolidovaného zisku před zdaněním, by při rozhodnutí Úřadu o tom, že společnost VPO nezneužívá své dominantní postavení, a je tedy oprávněna jednostranně zvýšit kupní cenu tekutého surového železa, způsobil výraznou ztrátovost podnikatelské činnosti společnosti VÍTKOVICE STEEL a OSINEK a s vysokou pravděpodobností by vedl k ukončení jejich působení na příslušných relevantních trzích, na kterých působí společnosti z ekonomické skupiny, jejíž součástí je VPO, jakožto horizontální konkurenti společnosti OSINEK, resp. jeho dceřiné společnosti VÍTKOVICE STEEL. Tento bezprostřední dopad je o to intenzivnější, že společnost VPO se již domáhala a nepochybně bude domáhat zaplacení jednostranného a nepřiměřeného zvýšení kupní ceny tekutého surového železa u soudu a že s vysokou pravděpodobností použije výsledek určovacího řízení u Úřadu proti společnosti OSINEK v dalším soudním řízení.

Pro úplnost společnost OSINEK uvádí, že na rozhodnutí Úřadu bude záviset, zda bude v důsledku jednání společnosti VPO znehodnocena investice její a potažmo i České republiky do společnosti VÍTKOVICE STEEL. Již ve svém podání ze dne 14. 8. 2003 poukázala společnost OSINEK na předchozí jednání ekonomické skupiny VPO s cílem nabýt společnost VÍTKOVICE STEEL za nepřiměřeně nízkou kupní cenu. Současné jednání společnosti VPO

s cílem snížit hodnotu společnosti VÍTKOVICE STEEL je pokračováním shora popsaného jednání ekonomické skupiny VPO. S tvrzením společnosti OSINEK o dotčenosti jejích práv rozhodnutím Úřadu v určovacím řízení č.j. S 138/03 se Úřad navíc v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně ztotožnil. Tento závěr dokládá rovněž skutečnost, že se Úřad v napadeném rozhodnutí zabýval otázkou užití jeho fakultativního oprávnění přiznat společnosti OSINEK postavení účastníka řízení, a musel tudíž zákonnou podmínku dotčenosti práv navrhovatele považovat za splněnou.

Vzhledem k tomu, že zákonné podmínky podle § 21 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže jsou dle názoru společnosti OSINEK i Úřadu splněny, bylo důvodem zamítnutí žádosti společnosti OSINEK výlučně správní uvážení Úřadu v otázce užití jeho fakultativního oprávnění přiznat společnosti OSINEK postavení účastníka řízení. Právě toto pochybení na straně Úřadu způsobuje věcnou nesprávnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je navíc nepřezkoumatelné a tudíž nezákonné, protože Úřad své rozhodnutí ve smyslu § 47 odst. 3 správního řádu dostatečně neodůvodnil, když se pouze ve zcela obecné a nekonkrétní rovině zabývá výkladem ustanovení § 21 odst. 1 zákona, přičemž používá formulací, které používá standardně ve všech svých rozhodnutích o přiznání či nepřiznání postavení účastníka řízení. Konkrétní úvahy, kterými byl při užití svého správního uvážení ve vztahu ke společnosti OSINEK veden, nejsou z odůvodnění napadeného rozhodnutí seznatelné.

Úřad jako jedinou indikaci důvodu pro nevyužití svého oprávnění uvedl účel a cíl určovacího řízení dle § 11 odst. 3 zákona a zřejmě vycházel, ač to není v napadeném rozhodnutí výslovně uvedeno, z jeho odlišnosti oproti tzv. zakazujícímu řízení ve smyslu § 11 odst. 2 téhož zákona. Podle společnosti OSINEK ve vztahu k ní není relevantního rozdílu mezi výsledkem určovacího řízení a řízení zakazujícího. Tato skutečnost podle společnosti OSINEK plyne z toho, že součástí každého řízení pro porušení ustanovení § 11 zákona o ochraně hospodářské soutěže je i zjištění, zda jednání určitého soutěžitele je zneužitím dominantního postavení a pokud ano, tak tuto skutečnost Úřad v rozhodnutí deklaruje neboli určí. Vzhledem k tomu, že předmětem posouzení Úřadu v určovacím řízení č.j. S 138/03 je jednání společnosti VPO, resp. ekonomické skupiny společnosti VPO, které je rovněž předmětem šetření na základě podnětu společnosti OSINEK, rozhodnutí Úřadu v určovacím řízení, které neshledá zneužití dominantního postavení bude předjímat rozhodnutí Úřadu v případném řízení pro porušení zákona v návaznosti na podnět navrhovatele z 26. 6. 2003, resp. vůbec vyloučí možnost zahájení tohoto řízení, závazně vyřeší předběžnou otázku pro případná soudní řízení, bude použito proti společnosti OSINEK v soudním řízení a s vysokou pravděpodobností povede k podnikatelské likvidaci společnosti OSINEK a její dceřiné společnosti VÍTKOVICE STEEL a zmaří privatizační záměr vlády ČR ve vztahu ke společnosti VÍTKOVICE STEEL vyjádřený v usnesení č. 198 ze dne 24. 2. 2003. Případná možnost přiznání společnosti OSINEK postavení účastníka řízení v řízení o porušení zákona, k jehož zahájení nemusí vůbec dojít, rozhodně společnosti OSINEK neumožňuje uspokojivým způsobem chránit svá práva, o nichž by stejně bylo s vysokou pravděpodobností rozhodnuto již v předcházejícím řízení určovacím, a k ochraně jejích práv je třeba přiznat jí postavení účastníka již v tomto řízení.

Na shora uvedeném závěru podle názoru společnosti OSINEK nic nemění ani skutečnost, že v souladu se zásadou materiální pravdy bude Úřad v rozhodnutí hodnotit i podklady předložené společností OSINEK a zohlední je ve svém rozhodnutí. Jako neúčastník předmětného řízení, které se ho, jak je dle společnosti OSINEK výše doloženo, dotýká, totiž společnost OSINEK nebude např. bez dalšího moci nahlížet do spisu, účastnit se všech

nařízených ústních jednání, klást otázky případným svědkům, být seznámena s podklady pro rozhodnutí a v návaznosti na to se k nim vyjádřit a navrhnout doplnění dokazování atd. Existence povinnosti Úřadu zohlednit informace poskytnuté jednotlivými soutěžiteli při rozhodování se ze zákona uplatní v každém řízení nemůže proto představovat překážku přiznání postavení účastníka řízení ve smyslu § 21 odst. 1 zákona.

Ačkoli se Úřad ztotožnil s tvrzením společnosti OSINEK o dotčení jejích práv, nevzal údajně dostatečně do úvahy intenzitu takového dotčení, jež by mělo být jedním z rozhodujících. Míra dotčení společnosti OSINEK rozhodnutím Úřadu je mimořádně vysoká, když dlouhodobé uplatňování takového jednání VPO vůči společnosti OSINEK by nemělo za následek pouze znatelné hospodářské ztráty, ale s vysokou pravděpodobností též ukončení podnikatelské činnosti společnosti OSINEK, resp. VÍTKOVICE STEEL z důvodu ztrátovosti. Odlišný účel určovacího řízení nemůže v žádném případě vyvážit intenzitu zásahu do práv společnosti OSINEK, a postavení účastníka řízení jí tedy mělo a má být přiznáno.

Společnost OSINEK připomíná též zásadu rovnosti a legitimních očekávání a odkazuje na rozhodnutí předsedy Úřadu č.j. R 53/2002, ve kterém změnil rozhodnutí Úřadu a přiznal postavení účastníka řízení společnosti CHEMOPETROL, a.s. Vzhledem ke konkrétním okolnostem tohoto případu z hlediska jejího postavení není věcného důvodu pro rozlišování mezi danými typy řízení, a tudíž by postavení účastníka řízení mělo být společnosti OSINEK přiznáno.

Úřad se dle názoru společnosti OSINEK v napadeném rozhodnutí též nezabýval otázkou proporcionality (přiměřenosti) přínosů a nákladů požadovaného přiznání účasti společnosti OSINEK v řízení. Narozdíl od jiných soutěžněprávních situací v předmětném řízení přichází v úvahu účastenství pouze ve vztahu ke společnosti OSINEK. Přiznání postavení účastníka řízení společnosti OSINEK, která má navíc detailní znalost celé problematiky a opakovaně deklarovala svou připravenost pohotově reagovat na požadavky Úřadu a spolupracovat s ním, může mít podle společnosti OSINEK zásadní pozitivní vliv na správné, rychlé a hospodárné zjištění skutkového stavu a řádné rozhodnutí Úřadu ve věci samé.

Závěrem rozkladu požádala společnost OSINEK, aby předseda Úřadu rozhodnutí ze dne 26. 8. 2003, č.j. S 138A/03-4515/03-ORP, změnil tak, že společnosti OSINEK se postavení účastníka správního přiznává.

Správní orgán rozhodující v prvním stupni neshledal důvody pro postup podle ustanovení § 57 odst. 1 správního řádu a v souladu s ustanovením § 57 odst. 2 správního řádu postoupil věc k rozhodnutí orgánu rozhodujícímu o rozkladu.

Ve smyslu ustanovení § 59 odst. 1 správního řádu jsem napadené rozhodnutí přezkoumal v celém rozsahu a dospěl k následujícím závěrům. Vzhledem k tomu, že zákon o ochraně hospodářské soutěže v ust. § 21 odst. 1 konstruuje takové pojetí účastníka řízení, že je jím pouze ten, o jehož právech a povinnostech stanovených tímto zákonem má být rozhodnuto, případně, jak vyplývá z věty druhé tohoto ustanovení zákona, jím může být také ten, kdo prokáže, že jeho práva a povinnosti mohou být rozhodnutím Úřadu podstatně dotčeny a o přiznání účastenství před ukončením řízení Úřad požádá, zabýval jsem se přezkumem napadeného rozhodnutí právě s ohledem na splnění požadavků zákona, tedy tím, zda se ve správním řízení rozhoduje o nároku společnosti OSINEK plynoucím z práva objektivního, zda společnost OSINEK v daném případě je tím soutěžitelem, jehož práva či povinnosti

vyplývající z práva objektivního, mohou být rozhodnutím Úřadu v řízení č.j. S 138/03 podstatně dotčeny.

Společnost OSINEK, jak vyplývá z její žádosti ze dne 4. 8. 2003 a zejména z doplnění žádosti ze dne 14. 8. 2003 a rovněž z podaného rozkladu, dovozuje dotčení svých práv a povinností rozhodnutím Úřadu v řízení č.j. S 138/03 o určení ve smyslu § 11 odst. 3 zákona. Prvostupňový orgán vzal argumentaci společnosti OSINEK na zřetel a závěrem svého posouzení v napadeném rozhodnutí dokonce připustil, že výsledkem určovacího řízení mohou být potenciálně dotčena některá práva a povinnosti společnosti OSINEK; v rámci správního uvážení však postavení účastníka správního řízení společnosti OSINEK nepřiznal.

Vzhledem k tomu, že prvostupňový orgán v řízení shromáždil všechna relevantní fakta, z nichž bylo možno spolehlivě dovodit, zda žadateli přísluší účastenství v řízení označeném č.j. S 138/03 a ve smyslu ustanovení § 21 odst. 1 věty druhé zákona je možné mu je přiznat, zjištěné skutečnosti jsem bez nového dokazování opětovně posoudil, a to zda rozhodnutím Úřadu ve věci, v níž se žadatel domáhá postavení účastníka řízení, mohou být jeho práva či povinnosti dotčeny, a zda jde o dotčení podstatné. Vzal jsem v úvahu věcné důvody uváděné společností OSINEK, zejména skutečnost, že dopad v řízení zkoumaného jednání VPO na hospodářskou soutěž není obecný a neadresný, nýbrž je konkretizován právě v negativních důsledcích na společnost OSINEK a její dceřinou společnost VÍTKOVICE STEEL, neboť toliko jim je jednání VPO adresováno jakožto jedinému externímu odběrateli tekutého surového železa na příslušném relevantním trhu. Dospěl jsem přitom k závěru, že podmínka dotčení práv a povinností rozhodnutím Úřadu v určovacím řízení je splněna. Poté jsem se zabýval otázkou, zda jde o dotčení podstatné, přičemž jsem vzal v úvahu zejména existenční závislost společnosti OSINEK na dodávkách společnosti VPO, adresnost a cílenost jednání společnosti VPO na společnost OSINEK a intenzitu posuzovaného jednání z hlediska společnosti OSINEK. Usoudil jsem, že se v tomto případě zcela nepochybně ve vztahu ke společnosti OSINEK jedná o možnost podstatného dotčení jejích práv a povinností vyplývajících ze zákona. Tím je splněna základní podmínka pro využití fakultativního oprávnění Úřadu přiznání účastenství v řízení podle ustanovení § 21 odst. 1 věty druhé zákona.

Jak jsem z napadeného rozhodnutí zjistil, jediným důvodem pro nepřiznání postavení účastníka předmětného správního řízení společnosti OSINEK byla toliko povaha a cíl určovacího řízení. Mám za to, že prvostupňový orgán v rámci správního uvážení nepřiznal dostatečný a šetřeným okolnostem přiměřený význam argumentaci společnosti OSINEK, když nezohlednil, že výsledek řízení č.j. S 138/03, jenž bude zachycen ve správním rozhodnutí, významným způsobem determinuje právo společnosti OSINEK, aby vůči ní nebylo jednání dominantního soutěžitele – společnosti VPO nadále realizováno, bude-li takové jednání tohoto soutěžitele shledáno jako protiprávní, popř. aby společnost OSINEK do budoucna strpěla takové jednání, bude-li v řízení ve věci shledáno, že jde o postup v souladu s právem hospodářské soutěže.

I když prvostupňový orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že v případném správním řízení zahájeném z vlastního podnětu Úřadu pro porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže s možností sankčních důsledků ve smyslu tohoto zákona se otevírá prostor pro případné přiznání postavení účastníka řízení společnosti OSINEK, specifika tohoto případu odůvodňují přiznat postavení účastníka řízení společnosti OSINEK již v řízení č.j. S 138/03, i když se jedná o řízení určovací, neboť z hlediska dotčení práv

a povinností společnosti OSINEK není věcného důvodu pro rozlišování mezi danými typy řízení, neboť výsledky obou řízení se významně mohou dotknout právě společnosti OSINEK.

Poté, kdy jsem přezkoumal zjištěné skutečnosti jak jednotlivě, tak ve všech souvislostech, dospěl jsem k závěru, že důvody, které společnost OSINEK uvedla ve své žádosti o přiznání postavení účastníka správního řízení o určení ve smyslu ustanovení § 11 odst. 3 zákona o ochraně hospodářské soutěže, které je Úřadem vedeno na návrh společnosti VPO, jakož i důvody, které uvedla v rozkladu, jímž napadla rozhodnutí o nepřiznání tohoto postavení, prokázaly, že její práva či povinnosti by mohly být rozhodnutím Úřadu v tomto řízení v budoucnu podstatně dotčeny natolik, aby Úřad využil svého fakultativního oprávnění v ustanovení § 21 odst. 1 věty druhá zákona a postavení účastníka řízení společnosti OSINEK přiznal. Návrhu na změnu napadeného rozhodnutí obsaženému v podaném rozkladu jsem proto vyhověl a rozhodnutí Úřadu ze dne 26. 8. 2003, č.j. S 138A/03-4515/03-ORP změnil tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí se nelze podle ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, dále odvolat.

Ing. Josef Bednář
předseda
Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Rozhodnutí obdrží:

právní zástupce společnosti OSINEK, a.s.
Mgr. Ing. Petr Severa, LL.M., advokát
advokátní kancelář WEIL, GOTSHAL & MANGES, v.o.s.
Křížovnické náměstí 1, Praha 1, PSČ 110 00

Toto rozhodnutí nabylo právní moci a stalo se vykonatelným dne 19. 12. 2003.